





23

1787, 2

DE

OBLIGATIONE DOMINI

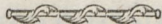
ET AGNATI

AD SOLVENDA EX FEVDO VASALLI

DEFUNCTI DEBITA,

OBSERVATIO

IVRIS FEVDALIS INPRIMIS MECLENBURGICI,



ILLVSTRI IVRECONSVLTORVM ORDINI

IN

ACADEMIA FRIDERICIANA BVETZOVIENSI

PRO OBTINENDIS

SVMMIS IN IVRE HONORIBVS

DECENTER OBLATA

A

CHRISTOPHORO AVGVSTO HENRICO WOLFFE

ORDINVM DVCATVS MEGAPOLITANI PROVINCIALIVM

AB EPISTOLIS.

BVETZOVII

M D C C L X X V I I.



666 11



1787  
DE  
OBLIGATIONE DOMINI  
ET AGNATI  
AD SOLVENDAM EX FEVDO VASALLI  
DEBENTEM DEBITA  
OBSERVATIO  
HIS FEVDALE INFERMIS MELENBERGICIS  
ILLUSTRI INVECONSVETORVM ORDINI  
ACADEMIA FRIDERICIANA BREITENBURGENSIS  
SVMMS IN IVRE HONORIBVS  
CHRISTOPHORO AVGVSTO HENRICO WOLFF  
GENVVS DVCTVS MEDICINAE PRACTICAE  
AS PVTORIS  
MDCCCLXXVII

UNIVERSITÄT  
SACHSEN-ANHALT  
MAGDEBURG



ILLVSTRISSIMIS ATQVE EXCELLENTISSIMIS  
ORDINIBVS  
DVCATVS MEGAPOLITANI  
PROVINCIALIBVS

INAVGVRALEM HANCCE DISSERTATIONEM

IN

SVMMAE VENERATIONIS ET DEVOTIONIS  
TESTIMONIUM

EA, QVA PAR EST, OBSERVANTIA

DICAT, CONSECRAT

SIMVLQVE

PERENNEM FELICITATEM PRECATVR

DEDITISSIMVS AC OBSEQVIOSISSIMVS

CVLTOR

CHRISTOPHORVS AVGVSTVS HENRICVS  
WOLFF.

ILLVSTRISSIMIS ATQVE EXCELLENTISSIMIS  
ORDINIBVS  
DVCAVS MEGAPOLITANI  
PROVINCIALIBVS

INAVGVRALIA HANC DISSELTATIONEM

SVMMAE VENERATIONIS ET DEVOTIONIS

TESTIMONIUM

EA, QVAE PAR EST, OBSERVANTIA

DICAT, CONSENT

ANNO

FERENNIAM FELICITATEM PREGAVIT

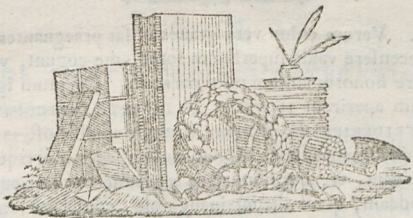
REPUTISSIMVS AC ORDOLOSISSIMVS

CALTO R

CHRISTOPHORVS AVGVSTVS HENRICVS

WOLFF





OBSERVATIO  
IVRIS FEVDALIS INPRIMIS MECKLEN-  
BURGICI

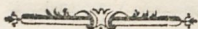
DE  
OBLIGATIONE DOMINI ET AGNATORVM AD  
SOLVENDA EX FEVDO VASALLI  
DEFVNCTI DEBITA.

---

§. I.  
INSTITVTI RATIO.



Absolutis iam per decennium et quod excurrit, studiis academicis numquam me adhuc summos ambiturum esse crediderim in iure honores, quum, quod honori mihi duco, gratissimaque semper recognoscam mente, ex singulari ILLVSTRISSIMORVM PROVINCIALIVM MECLNEBVRGICORVM ORDINVM erga me benevolentia, iam dudum B. Parentis, qui ILLORVM fuit ab epistolis, officium gratiosissime mihi sit mandanda



mandatum. Verum enim vero graves et sat praegnantibus rationes, quas hic recensere valde superfluum foret, me cogunt, ut ad summos in iure honores aditum mihi pararem. Coeptum igitur consilium quum aperirem ILLUSTRIS AC INCLYTO IVRECONSULTORVM IN ALMA FRIDERICIANA ORDINI, benigne ac officiose is meis annuit precibus decentissimis. Quum autem leges moresque Academicarum exigant, ut, qui honoribus academicis ornari cupit, specimen quoddam, quod dicunt inaugurale, conscribat, ne hac in re quid in me desideretur, laudabilem hanc consuetudinem et mea ex parte servare volui. Elegeram igitur antea argumentum ex iure publico patrio, sed quum summam operi imponere vellem manum, praeter omnem spem accidit, ut dimittere illud me oporteret fere absolutum. Quam ob rem quum plures rationes decreti consilii suaderent executionem temporisque angustia non permitteret, doctrinam quandam ex instituto pertractare, observationes quasdam iuris feudalis patrii *de obligatione Domini et Agnatorum ad soluenda ex feudo vasalli defuncti debita* brevibus tantum exponere ac publico eruditorum examini subiicere constitui. Me quidem non fugit, multa iam exstare scripta, quibus hic iuris feudalis locus satis diligenter est pertractatus, quorum indicem admodum completum exhibuit ILL. DANIEL NETTELBLADT <sup>1)</sup> non ita tamen exhaustus esse mihi videtur, ut alienae industriae nihil amplius sit relictum, nec interdum post amplas doctissimorum virorum menses detur spicilegii colligendi occasio. Si quae vero forsitan et a me, qui ab hoc scribendi genere plane sum alienus, nec praefidiis litterariis satis instructus, minus curate aut recte dicta scripta deprehenderes, Benevole Lector, ut nimiae id festinationi, qua premor, adscribere velis, etiam atque etiam rogo.

## §. II.

1) in *diff. de refusione debitorum feudaliu solutorum*. Halae 1770. cap. 1. Quum autem *Vir illustris* l. c. §. 2. p. 5. *diff. ROMANI TELLERI de oneribus feudi* quidem allegarit, sed annum, quo prodit, ignorasse confiteatur, ego autem hanc dissertationem ipse possideam, adnotare hic vo-

lui, eam proditisse Lipsiae 1679. Respond. *Adamo Frider. a Schoenberg*. Scriptis ab eo recensitis adhuc addere lubet ERN. IO. FR. MANTZEL *diff.* Num et quoad vasallus aere alieno antecessoris teneatur? Rost. 1759.



## §. II.

## DE DEBITIS VASALLI GENERATIM.

Successor feudalis, licet sit successor *singularis*, qui alias ex legum praescripto aes alienum antecessoris solvere non debet <sup>2)</sup> iure communi neque indistincte solutionem debitorum vasalli defuncti denegare potest, neque simpliciter eam praestare tenetur. Sed omnia pendent a curata definitione DEBITORVM VASALLI, quorum ergo natura atque indoles ante omnia est inuestiganda. Duplicem enim absque omni dubio vasallus repraesentat personam, aliaque iura habet *qua Vasallus*, alia vero *qua possessor bonorum allodialium*. Itaque feudum ab allodio separandum est, quoties feudum morte vasalli vel *iurè successionis* ad successorem feudalem peruenit, qui non *simul* est heres, vti filius, quippe cui allodio repudiato in feudo solo succedere haud licet <sup>3)</sup>, aut saltem *non solus* heres in allodio defuncti, si nempe filius cum filiabus concurrat, vel quoties *iure aperturae* feudum ad dominum, vel euentualiter inuestitum expectatuariumque deuoluitur, vel quoties *allodium* ob aes alienum vasalli ad concursum reuocatur <sup>4)</sup> quo casu id quod solutis debitis *feudalibus* ex feudo vendito superest, *iure communi* allodialibus haud cedit creditoribus, sed in fauorem agnatorum aut simultanee inuestitorum alii feudo comparando impendendum est. Quae cum ita sint, recte Doctores distinguendum esse arbitrati sunt, inter DEBITA VASALLI ALLODIALIA ET FEUDALIA. *Priora* tanquam in propriam duntaxat vasalli vtilitatem contracta, non nisi ex allodio vasalli debitoris sunt soluenda. *Posteriora* vero semper *specialem* supponunt *rationem*, quare ex feudo sunt soluenda. Quae distinctio tanquam in re ipsa fundata, quicquid dicat BENEDICTVS CARPZOVIVS <sup>5)</sup> merito non est negligenda.

A 2

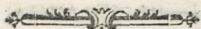
2) L. 15. C. de donationibus.

3) II. F. 45. §. 1. Vbi vero filium reliquit, ipse non potest hereditatem sine beneficio repudiare, sed aut utrumque retineat, aut utrumque repudiet.

4) ILL. GE. LVD. BOEHMERVS

in principis iuris feudalis praesertim Longobardici, quod per Germaniam obtinet (edit. nouiss.) §. 230.

5) in semicenturia positionum iuridicarum de oneribus vasalli feudalibus decad. I. post. VIII. n. 21.



genda. Potissimum quoque usus eius se exserit in famosa illa feudorum diuisione *in hereditaria et ex pacto ac prouidentia maiorum talia*. Quamuis enim haecce diuisio quoad ipsos terminos in iure feudali Longobardico frustra quaeratur, ac potius merum sit Doctorum inuentum, qui igitur diuersimode eam definire solent <sup>6)</sup> tamen rem ipsam non ignorat ius feudale. Valde quidem ab instituto meo foret alienum, si varias, quas iuris feudalis interpretes excogitarunt opiniones, longius hic examinare vellem, aut amplissimum huius diuisionis usum pluribus enotare <sup>7)</sup>. Hoc unicum tamen animadvertere lubet, successores feudales in feudo *hereditario* siue *mero*, siue *mixto* ad defuncti uasalli debita allodialia soluenda esse obligatos, quum e contrario successor in feudo *ex pacto et prouidentia maiorum tali* facta antecessoris sui praestare non teneatur.

### §. III.

#### ET IN SPECIE FEVDALIBVS.

Solent autem Doctores plura debitorum feudalium genera constituere. Respicimus enim vel ad *specialem rationem* ex qua obligatio *successoris* vel *possessoris feudi*, qua talis ad debitum uasalli ex feudo soluendum descendit, vel ad *modum*, quo solutio ex feudo est praestanda, vel ad *possessores feudi*, qui in specie ad solutionem sunt obstricti, ex qua triplici contemplatione variae proficiscuntur debitorum feudalium diuisiones, quas, licet totam debitorum feudalium doctrinam pertractare mihi non sit animus, leuiter tamen tangere me oportet. Quod ergo ad *rationem specialem* attinet, quae interuenire debet, ut *debitum uasalli pro feudali*

6) Quam ob rem hoc nemini mouebit admirationem, ab interpretibus iuris feudalis vnum idemque exemplum mox ad feudum referri ex pacto et prouidentia maiorum, mox ad feudum hereditarium merum, mox ad mixtum.

7) Larga manu Auctores huc perti-

nentes allegauit ERNESTVS COTHMANNVS in Vol. III. Resp. 21. n. 9. seqq. fusiusque hac de re egit CAROLVS HENRICVS MOELLERVS in primis lineis usus practici distinctionum feudalium. cap. IV. dist. 14. et 15.

dali habeatur (§. II.) illa posita est vel *in dispositione iuris eiusque rationibus*, vel *in consensu* eius ad quem feudum deuoluitur. *Illud debitum feudale sua natura esse*, hoc *consensu tale* fieri dicitur <sup>8)</sup>. Fundamentum ergo debiti feudalis *sua natura* talis est aequitas naturalis, cui vel lex vel consuetudo adfiscit. Nam *versio in utilitatem feudi ipsius*, vel *in utilitatem successoris feudalis*, quam Doctores merito tanquam speciale debitorum feudalium fundamentum adsumere solent, nisi omnia me fallunt, aequitate naturali nititur, quae non permittit, aliquem cum damno alterius locupletio-riorem fieri, et quae secundum regulas rectae rationis iubet, eum habere incommodum, qui commodum habere vult. Quum autem ex iisdem iuris naturalis principiis pacta sint seruanda, sequitur, vt debitum feudale *consensu tale* obliget *consentientem*, siue is sit dominus, siue agnatus, feudo, ex quo illud praestandum est, ad eum delato.

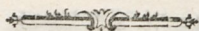
#### §. IV.

##### FORVMQVE DIVISIONIBVS.

Ad aliam iam peruenimus, quae superest, debitorum feudalium diuisionem. Quodsi enim *modum* respicimus, quo solutio ex feudo facienda est, vel ita comparata sunt debita, vt *simpliciter ac primario ex feudo sint soluenda*, nulla habita ratione ad *alodium*, vt *rum sufficiat*, nec ne, vel eius sunt indolis, vt non nisi *secundario et in subsidium excusso* prius *alodio ex feudo debeantur*. Illa DEBITA FEVDALIA NECESSARIA seu PVRA, haec vero SVB-  
DIARIA vocari solent. Quas diuisiones debitorum feudalium omnes quum agnoscant iuris feudalis interpretes, iis tamen aliam et ante eum plane incognitam conatu haud infelici superaddidit distinctionem BENEDICTVS BREMERVS <sup>9)</sup> qui scilicet rursus ratione *possessorum* ad quos feudum deuoluitur, distinguit inter debita  
A 3 feudi

<sup>8)</sup> G. L. BOEHMER l. c. §. 314. *dalia a vasallo soluta heres allodii a I. L. E. PÜTTMANNI elementa iur. successore in feudo repetere queat. feudat. §. 517. Gött. 1741. §. XI.*

<sup>9)</sup> in diss. inaug. Num debita feu-



feudi ABSOLUTA, quae ab omnibus feudi possessoribus et RESPECTIVA seu SECUNDVM QVID talia, quae a certis tantum feudi possessoribus sunt praestanda. Recte igitur animaduertit, debitum allodiale a defuncto vasallo contractum iure feudali Longobardico esse debitum feudale respectuum, quippe quod filium quidem obligat, non autem agnatum successorem. Filius enim, uti iam supra (§. II.) monuimus, hereditatem sine beneficio repudiare nequit, sed aut vtrumque retinere, aut vtrumque repudiare debet, quum e contrario agnatus successor, ad quem vniuersa hereditas peruenit, repudiata hereditate, feudum, si paternum fuerit, retinere queat, nec de debito allodiali aliquid feudi nomine soluere teneatur <sup>10</sup>).

### §. V.

#### PRAESERTIM SECUNDVM IVS MEGAPOLITANVM.

Caue autem existimes, hasce debitorum feudalium diuisiones in Megapoli plane esse otiosas, nulliusque momenti, quum certissimi et indubitati iuris sit, feuda apud nos aeri alieno esse obnoxia, adeo, ut et ipsa debita chirographaria sic dicta, pro quibus nempe nulla in feudo constituta est hypotheca, ex feudo sint soluenda. Attamen hoc non obstante, commemoratae debitorum feudalium distinctiones optimo iure et in his terris locum sibi vindicant <sup>11</sup>). Equidem quod ad debita *feudalia* nihil plane singulare iure nostro est sancitum, sed potius eorum intuitu idem valet, quod secundum ius commune obtinet, ita, ut debita *feudalia necessaria*

<sup>10</sup>) II. F. 45. pr. Si contigerit vasallum sine omni prole decedere: agnatus ad quem vniuersa hereditas pertinet, repudiata hereditate, feudum, si paternum fuerit, retinere poterit: nec de debito hereditario aliquid feudi nomine (seu secundum CUIACIUM propter feudum) soluere cogitur: sed in fructibus, si quos reliquit, ut de eis debitum solvatur, quo tempore decesserit

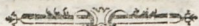
(secundum quod supra diximus) considerabitur.

<sup>11</sup>) Cf. PETER. TORNOVIUS in Tr. de feudis Mecklenburgicis P. I. p. 416. seq. ERN. LO. FEID. MAN. TZED in iure Meck. et Lubec. illustr. Cent. II. Iud. 69. et Cent. IV. Iud. 30. CAR. HENR. MOELLER l. c. cap. XXI. dist. 3.

*cessaria* etiam apud nos simpliciter ex feudo sint soluenda. Ratione debitorum autem *alodialium* utique hoc singulare inuenitur, vt ea etiam feuda nostra afficiant, minime vero simpliciter hoc procedit, ac absque omni limitatione. Quis enim est, qui ignoret, feuda nostra IN SUBSIDIVM duntaxat aeri alieno esse obnoxia, allodio vel plane deficiente, vel saltim ad eorum exsolutionem insufficiente<sup>1 2)</sup>.  
Quae

12) ERN. COTHMANNVS *Vol. 11. Resp. 75. n. 34. et 49. DAV. MEVIVS Consil. 96. n. 39. MOELLER l. c. dist. 1. et c. IV. dist. 15. c. XIX. dist. VI.* Sed in re tam clara ac indubitata opus inane ac plane inutile foret, si plurium Doctorum testimonio hance thesin suffulcire vellem, quae in inueterata consuetudine et praxi fundatur, de qua tamen ea breuiter referre lubet, quae in quatuor illis iuris feudalis Meclenburgici periculis hac de re disponuntur. Quamuis enim nullam habeant auctoritatem legalem, tamen tanquam testimonia Iureconsultorum patrum *certo modo valere possunt.* Primum et antiquissimum iuris feudalis nostri periculum, quod HENRICVM HVSANVM auctorem habet, ac MDLXXXI. confectum, insequenti anno editum quidem ac a Duce VLIRICO cum Nobilibus communicatum, sed perarum factum est, insertum legitur in GEORG. GVSTAV. GERDES *Nützlicher Sammlung verschiedener guten Theils ungedruckter Schriften und Urkunden collect. I. p. 32—71. et collect. II. p. 75—77. nec non collect. IV. p. 349.* Huius vero caput XXXIX, quatenus huc pertinet, sequentis tenoris est: *Füllt aber das Lebn-Guth an die negste Schilt-Vettern, so wird vor allen Dingen des Verstorbenen nachgelassene Erbschafft, wofern einige vorhanden, angegriffen, und seine Schulden davon bezahlt, und wo die*

*Erbschafft nicht zureicht, den Gläubigern aus den Früchten des Lebn-Guths verholffen. Ist aber die Menge der Schulden zu groß, alsdann wirdts verkauft, so theuer es gelten mag, und den Gläubigern zu ihrer Bezahlung aus dem Kauf-Gelde nach eines jeden Gebühr verholffen.* Secundum iuris feudalis periculum, quod ERNESTVS COTHMANNVS in su D. Ducis VLIRICI composuit a MDCII. cum ordinibus prouincialibus quidem communicatum in comitiis Sternbergensibus, sed vim legis non obtinuit, licet parum abfuerit, quin legis vigorem accepisset. Quare, et quomae a pluribus in allegando auctoritas legalis illi tribueretur, per expressam constitutionem D. Ducis FRIDERICI WILHELMI eius allegatio sub poena 50 thalorum prohibita est. Quae de debitis in subsidium ex feudo soluendis Tit. XIX. art. IV—VI. eodem fere modo disponuntur, vt in formula illa HVSANI, sic sonant: *Ausserhalb solcher und dergleichen Fällen, werden die Schulden von dem babren Gelde, oder andern zu Erbe gehörigen Güthern, sofern einige vorhanden, verlegt und bezahlt. Würde aber keine Erbschafft vorhanden seyn, oder zu Abgange der Schulde nicht zureichen, so wird den Gläubigern aus den Früchten des Lebn-Guths verholffen. Da aber die Menge der Schulden so groß, daß zu derer Abtragung die Früchte nicht zu-*  
*langen*



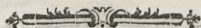
Quae obligatio omnibus incumbit successoribus feudalibus, adeo, vt hoc respectu nullum sit inter filios et agnatos succedentes discrimen. Jure enim Megapolitano agnatis non licet, repudiato alodio in fendo tantum succedere, vt eo ipso feudum aere alieno liberent <sup>13</sup>).

## §. VI.

langen könnten, alsdenn wird das Lehn verkauft, und das Kauffgeld zur Bezahlung der Schulde angewendet. Art. VII. Und wird hierinn, so viel die Lehnfolger betrifft, kein Unterschied gehalten, ob sie in die gemachte Schulden gewilliget, oder nicht. Periculum hocce integrum vna cum notis super consuetudines Mecklenburgicas, quae B. Consil. Prouinciali CHRIST. WILH. DE LEHSTEN adscribuntur, vid. GERDES apud IO. MEN. POETKERVM in der neuen Sammlung Mecklenburgischer Schriften und Urkunden P. I. p. 51. TORNOVIUS suo tractatu de feudis Mecklenburgicis praemittit, ac reperitur apud IO. CHRIST. LÜNIGIVM in Corpore iur. feudal. german. Tom. II. p. 1583. fgg. Tertium iuris feudalis Mecklenburgici periculum condidit DAVID MEVIUS, quod orbi literario donauit ERN. IOACH. DE WESTPHALEN, qui Tom. I. monum. inedit. p. 651—800. integrum illud typis exedit curauit. Cuius in Part. III. Tit. XIX. Von Bezahlung der Schulden aus den Lehnen wie auch deren Verpfändung §. 1. sequentia leguntur: Bey Bezahlung der Schulde aus den Lehnen ist zusehender Acht zu haben, ob diese onera feudi Lehns-Bürden, oder sonst gemeine Schulden seyn, die Lehns-Bürden, sey dafür mit des Lehn-Herrn Consens das Lehn verpfändet oder nicht, träget das Lehn allein, und müssen daraus bezahlet werden, obgleich der Lehn-Mann viel Alodien hätte, und

eine reiche Erbschaft hinter sich verliesse, hingegen andere gemeine Schulde tragen die Lehne nicht, dann nur in subsidium, wann keine Erbgüter vorhanden. Quarta denique iuris feudalis Mecklenburgici formula, quae sub titulo Entwurf des Mecklenburgischen Lehn-Rechts 1757. tam exiguo exemplorum numero typis excusa est, vt inter rarissimos libros merito referatur, auctorem agnoscit ERNESTVM IOAN. FRID. MANTZELIVM. Ibi Tit. XI. Vom Schalten und Walten mit den Lehn-Gütern, und wie weit dieselben Schulden tragen, postquam p. 87. regula generalis, daß die Mecklenburgischen Lehn-Güter in subsidium Schulden tragen, und zwar ohne Unfern und der Vetter Consens, und daß auch die bloß chirographarischen Förderungen aus denselben in Concursum bezahlet werden, stabilita est, pag. 89. pergitur sequentem in modum: Ueberhaupt also gehen die Lehn-Güter mit allen Schulden, zwar auf die Erben und Successoren, auch Uns selbst, wem sie Uns erlediget werden, bis an ihren Wehrt; jedoch stehet das Principium, de subsidio tantum, noch immerhin feste.

<sup>13</sup>) Recte autem IAC. HENR. BA-LEKE in notis ad Moelleri prim. lin. vs. pract. dist. feud. c. XVI. Dist. 7. n. 17. monet, hoc tantum intuitu aeris alieni locum inuenire, nec asseri posse, distinctionem inter filios et agnatos successores in Megapoli profusus cessare,



## §. VI.

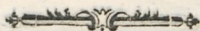
## TRANSITVS AD SPECIALIORA.

Quae cum ita sint a nobis exposita, facili negotio ad singula respondendum erit momenta, quae in materia de debitis feudali- bus dubia videntur, et in vtramque partem disputari possunt, quae igitur ob quotidianam fere in foro frequentiam vltiori omnino discussione digna sunt. Sed terminos finesque huic commentatiunculae praescriptos transgrederemur, si omnes hic occurrentes quaestiones proponere vellemus, quod et alii labores, quibus obruti sumus, non permittunt. Pro instituti ratione sufficet, inter hasce quaestiones quasdam eligere, quae obiter tantum tactas, nondum autem ex instituto pertractatas inuenio. Inter quas prae aliis se mihi commendant tres, quas hic discutere mecum constitui. I.) *Vtrum successor feudalis consentiens, principaliter, an in subsidium teneatur?* II.) *Quid iuris sit intuitu debitorum antecessoris*

cessare, sed potius excepto aere alieno respectu aliorum factorum defuncti admittendam esse. Quare nemo non videt, agnatos omnino allodium posse repudiare et feudum solum retinere, eo effectu, vt non teneantur omnia facta defuncti vasalli implere. Id quod eo minus in dubium vocari potest, quum expressa legis sanctione nitatur. Nam in TRANSACTIONE PROVINCIALI MECLENBURGICA §. 302. disertis verbis cauetur: *Nicht weniger ist die von Seiten eines und des andern Vasalli oder Inhabers vormals etwa geschehene Renunciation der Jagd, nicht zum Praejuditz der Agnaten zu erstrecken, sondern es soll solche Renunciation, wenn das Lehn auf die Agnatos devolvirt wird, sofort cessiren.* Cf. IDEM l. c. cap. IV. dist. 15. n. 12. In periculo iuris feudalis Meclenburgici HV-

SANI et MEVII de repudiatione agnatorum in specie nihil sancitum est, licet in *Meviano P. II. Tit. V. §. 18.* filiorum intuitu repetatur dispositio iuris feudalis communis. In COTHMANNI *Project des Mecklenburg. Lehn-Rechts Tit. XIX. art. VIII.* hac de re ita disponitur: *Wie dann auch kein Unterschied gemachet wird, ob der Sohn oder die Agnaten das Lehn allein an sich genommen, und die Erbschaft repudiiert, oder der Erbschaft mit dem Lehn sich unternommen — haben MANTZELIUS im Entwurf des Mecklenburgischen Lehn-Rechts Tit. XI. p. 90. generaliter omnes successiones in feuda cum repudiatione allodii reprobat: Auch, inquit, wiederholen Wir an dieser Stelle, daß die Successiones in feuda cum repudiatione allodiorum nicht statt finden sollen, und dies ohne Unterscheid der Lehne.*

B



foris ab ultimo defuncto non contractorum, sed una cum feudo ad eum translatorum — anerbter Schulden — III.) An residuum pretii, quo feudum comparatum est, a domino directo in casum aperturae feudi sit praestandum?

## §. VII.

### SUCCESSOR FEUDALIS CONSENTIENS TAN- TUM IN SVBSIDIUM TENETVR.

Primam ergo quod attinet quaestionem omnes quidem iuris feudalis interpretes in eo conveniunt, ut debitum feudale *consensu tale* non nisi consentientem obliget. (§. III.) Sed eo maior est dissensus, si quaeritur: *utrum consentiens principaliter, an in subsidium teneatur?* seu quod fere idem est, *an ipsi competat exceptio executionis?* Prout nempe consentienti, qua *tertio* hypothecae possessori haecce exceptionem aut concedunt aut denegant, ita id, de quo quaeritur, vel affirmant vel negant. Quantis tricis ac difficultatibus haecce quaestio de iure communi sit implicita et involuta, neminem sane fugit. Mirum igitur non est, ipsum vsum forenses varium esse atque inconstantem, quum utraque sententia defensores habeat Ictos non infimae auctoritatis. Quamvis autem non tantum mihi sumam ac arrogem, ut haecce litem inter summos viros agitaram componere vellem, tamen et mihi exponere licebit, quid ego de hac controuersia sentiam et praecipue quid iure nostro obtineat. Sed si dicendum quod res est, ius Megapolitanum hoc in casu a iure communi non differre existimo. Quam ob rem et iure nostro successorem feudalem *ex consensu suo* non nisi in *svbsidium* teneri, affirmare nullus dubito. Consensus enim agnatorum et Domini ex natura *accessoriae* obligationis aestimandus est, maiorisque tantum securitatis causa quasi fideiussorio nomine accedit. Debitor autem principalis eiusque obligatio per consensum impertitum nullo modo mutatur, nec unquam contendi potest, *solo consensu* Domini agnatorum primam et originariam debiti qualitatem ita esse mutatam, ut debitum, quod,



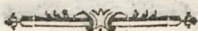
quod, vti supponimus, ab origine fuit *allodialis*, iam *ipso iure* fiat debitum feudale *necessarium et absolutum*, quod principaliter ab *omnibus* successoribus ex feudo sit praestandum. Potius debitum vasalli etiam post interuenientem consensum pristinam suam, quam habuit, retinet qualitatem. Et quamuis iure nostro omnia debita a praedefuncto vasallo contracta eatenus feudi debita vocari queant, quatenus quilibet successor feudalis, siue sit filius, siue agnatus, feudo ad eum deuoluto ad quaecunque vasalli defuncti debita exsoluenda est obstrictus, tamen per se patet, obligationem tantum esse *subsidiariam*. (§. V.) Quomodo enim quaeſo sub vilo iuris colore asseri potest, dominum et agnatos eo ipso, quod in debitum quoddam consenserint, illud in se recepisse seque principales constituisse debitores. Certum quoque est, quam quod certissimum, illis, etiamsi pro eiusmodi debito fideiubendo intercessissent, competuisse beneficium ordinis, postquam IVSTINIANVS iniquum censuit <sup>14</sup>) cum tertio agi, quamdiu principalis debitor soluendo est.

B 2

Quanto

14) IVSTINIANVS enim reuera nihil noui constituit, sed potius ius antiquum in vsum reuocauit, quod initio reipublicae iam obtinuit, quod vero, postquam Praetor SERVIVS creditori pignoratitio ius quoque agendi contra tertios possessores dederat §. 7. I. de action. aliquatenus immutatum fuit. Ex eo enim tempore liberum ei fuit, vel personam debitoris, vel possessorem pignoris eligere. L. 14. et 24. C. de pignor. L. fin. C. de obl. et act., vel vtrumque conuenire L. 13. §. 4. ff. de pignor., vel variare, licet damnatus iam fuerit debitor principalis L. f. C. de fideiuss. L. 13. §. 4. cit. Sublata autem haec eligendi facultate legem antiquam restituit Iustinianus. Id, quod verba finalia *Nouellae IV, c. 2.*: *antiqua siquidem lex haec valeat rursus*, satis clare indicant. Postquam enim capite primo huius *Nouellae fideiussori* a creditore conuenio beneficium ordinis seu excus-

sionis indulserat, ita vt fideiussor iure suo vltimus tenetur tantum in subsidium, et actor exceptione excludatur; in capite secundo *cit. Nou.* idem concessit omnibus rerum oppignorarum possessoribus absque vlla distinctione *generalem* inter et *specialem* hypothecam. Quare lege non distinguente, nec nostrum est distinguere, sed lex, quum generaliter loquatur, generaliter quoque interpretanda est. Nec per *Nou. CXII.* eidem derogatum esse dici potest, quod probatum dedit ERN. CHRIST. WESTPHAL. *im Versuch einer systemat. Erläuterung vom Pfandrechte* §. 277. et 278., ad quem lectorem ablego. Etsi enim dubitari nequit, quin ius in rem habeat creditor, cui feudum legitime est oppignoratam, hinc aduersus possessorem actionem instituire queat, illi tamen non illico haec competit facultas. Quod forsitan eam ob causam IVSTINIANVS constituit intuitu tertii pignoris pos-



Quanto magis ergo id procedere debet, quum ne fideiussio quidem interuenit, sed solus accessit *consensus*, ex quo secundum naturam negotii ac intentionem contrahentium non nisi *subsidiaria* descendere potest obligatio. Quemadmodum enim iure communi feudi *dominus* suo consensu hypothecae constitutionem firmiorem reddit, ut et *intuitu ipsius* valida sit; ita et agnatorum consensus nihil aliud efficit, quam ut et *ratione ipsorum* hypotheca subsistat. Dominus ergo et successores feudales non obstante consensu in debitum dato exceptione excussionis se tueri possunt, nec non bona allodialia, quae forsitan possident, retinere, donec heres ea debita, vnde actiones ipsis metuendae sunt, persoluat <sup>15</sup>). Quod autem haec omnia etiam in Megapoli nostra locum habeant, eo minus in dubium vocari potest, quo certius est, eam, quam tueor, sententiam in clara lege domestica esse fundatam, quippe qua expressis sancitur verbis, successores feudales tantum *IN CASUM DEFICIENTIS ALLODII ad debita tempore mortis ultimi vasalli feudo inhaerentia* esse debere obligatos. Sic enim in REVERSALIBVS de anno CIOIOXXI articulo XXVII. cautum legimus: *Die auf dergleichen Lehen, auf Ableiben des Lehn-Manns hastende Schulde, dasern dieselbe von des Verstorbenen Nachlass nicht bezahlet werden können, sollen von den Erb-Zungfern, so lange sie sich ihres Privilegii gebrauchen, gebührlich verzinsset, aber die Haupt-Summa von den Lehns-Folgern endlich wieder erleget und bezahlet werden.* Quis, quaeso, iam non videt, hac ipsa lege clarissime loquente successores feudales tantum *in subsidium* obligari. Et certe, nisi omnia me fallunt, hoc quoque obtineret, si vel maxime verba: *dasern dieselbe von des verstorbenen Nachlass nicht*

possessoris, quia hic certe confestim rursus conueniret debitorem, qui si dissoluere aes alienum suum potest, creditori non solum satisfacit, sed etiam praestatione sua efficit, ut possessor, qui in bona fide est, titulumque habet iustissimum, quiete retineat rem adquisitam. Quod non fieret, si actione quasi Seruiana is eiceretur praedio.

15) Nisi iure particulari contrarium expresse sit statutum, uti iure Saxonico *Constr. 46. P. II. verbis: Wenn aber mit ihrer Bewilligung solche Schuld gemacht, und auf die Lehn verschrieben — sollen solche Schulden durch die Lehnfolger aus dem Lehn vergniget, und die Land-Erben damit verjehonet werden.* Cf. *Decis. Elect. VII. de anno 1746.*

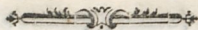
nicht bezahlet werden könnien, huic dispositioni diserte non essent adiecta; quum ea, quae iuris communis sunt, tandiu valeant, quamdiu iure particulari aliud esse statutum doceri nequeat. Minime autem asseri potest, hanc iuris patrii dispositionem tantummodo intuitu filiae usufructuariæ valere, nec pro regula esse habendam. Sed potius generaliter verba sunt intelligenda ita, vt nisi in casu quodam speciali contrarium caueatur, aut natura debitorum feudaliū aliud suadeat, successorum feudaliū obligatio ad soluenda debita defuncti semper sit ac maneat subsidiaria. Quia in re consentientes habeo **ICTOS ROSTOCHIENSES** <sup>16)</sup> qui initio huius seculi citatum articulum ita interpretati sunt, vt loquatur de debitis feudaliū *subsidiariis*, non autem *de necessariis et absolutis*, ad quae certe debita *consensuata* non pertinent. Nam quamuis ego non sim, qui tantum auctoritati tribuat, vt legem vincere possit, tamen in gratiam eorum, qui saepe non quid verum sit,

B 3

quae-

16) Cf. ERN. IO. FRID. MANTZELII *Ius Meclenb. et Lubec. illustratum* P. II. Iud. LXIX. Ob nun wol in Mecklenburg die Lehn simpliciter Schulden tragen, deficientibus allodialibus, und also auch die Debita Vasalli Defuncti seu hereditaria involuiren, worin die praxis dieser Lande vom gemeinen Rechte, und der vulgari praxi abweicht, als wornach sonst der Vasallus dazu nicht gehalten. COTHM. Vol. 2. Conf. 75. n. 34. So können doch die vorcirtirten Mecklenb. Reuers. §. 27. alwo verordnet, daß die Schulden, so auf den Lehn haften, deficientibus allodialibus, zu bezahlen, gar nicht extendiret werden auf solche Schulden, welche nach dem gemeinen Lehn-Recht und ex vulgari praxi also beschaffen, daß sie müssen ex feudo bezahlet werden, wenn gleich allodialia vorhanden, nachdenmal jeder Zeit dergleichen constitutiones, die a iure communi abgeben, strictae interpretationis sind; mitbin besagter §. 27. nur von solchen Lehn-Schulden zu verstehen, welche

nach dem gemeinen Lehn-Recht agnatum proximum in subsidium, nicht aber von denen, welche ihm indistincte, obsehon allodialia vorhanden, stringiren. Cf. EIVSDEM Entwurf des Mecklenburg. Lehn-Rechts l. c. verbis: Allermassen auch in diesen Unsern Landen die Excussio Allodii ante feudum allemahl supponiret wird: Gleich auch bey wahren Oneribus feudi, dahin aber die von Uns bloß consensuirten Schulden nicht zu rechnen, Excussio feudi ante allodium statt findet. Idem Capitaneus quondam Coenobii Malchowienfis IOANNES GVILLMVVS DE PRESENTIN in monitis über den Entwurf des Mecklenburgischen Lehn-Rechts de anno 1757. quae huc vsque typis impressa non sunt, de regula ipsa non dubitavit, sed tantum ad verba: bloß consensuirten Schulden monuit, addendum esse: außer des Falles, dessen in erwehnten 3ten Art. der Reuersalen Meldung geschiehet.



quaerunt, sed personas magis eorum, qui quid adferunt aut negant, quam argumenta, quibus utuntur ad firmandam opinionem suam, respiciunt, hoc monere necessarium duxi.

### §. VIII.

#### DISSENTIENTIVM ICTORVM PATRIORVM SENTENTIA PROFERTVR.

Nihilominus alii magni nominis Icti, et de iure feudali patrio insigniter meriti in aliam prorsus ierunt sententiam. Nam PETRVS TORNOVIVS <sup>17)</sup> GEORGIVS ENGELBRECHT <sup>18)</sup> et CAROLVS HENRICVS MOELLERVS <sup>19)</sup> contrariam, quam suslinemus, defendunt opinionem. Verum enim vero a nobis impetrare non potuimus, vt in summorum horum Triumvirorum discedamus sententiam. Ne vero alto supercilio, quae tantis viris placuerunt, spernere videamur, omni, qua par est, modestia ac diligentia, eorum, quae protulerunt argumenta, perquiramus et inuestigemus.

### §. IX.

#### ARGVMENTA TORNOVII.

Duobus potissimum vsus est TORNOVIVS argumentis, quibus opinionem suam, quam fouet, firmare annisus fuit. Quorum in recensione non possum sincerius agere, quatinus si ipsum loquentem introduceam. „Quae, inquit, ad elidendum exceptionem excusationis deduxi, illa eo magis in feudis nostris Megapolitanis aeri alieno obnoxii procedunt: tum quia ea quoad suslinendum aeris alieni onus, praeter naturam feudorum communium, singularis sunt qualitatis, adeoque hoc in passu haud deterior eis imponenda est conditio ea, quam alias de iure communi habent, „vel

<sup>17)</sup> in Tract. de feudis meclenburg. P. I. p. 437. Meclenburgicorum iuribus Sect. II. §. 12.

<sup>18)</sup> in prim. lin. vsus pract. dist. feudal. cap. XXI. dist. 2.

<sup>19)</sup> in dist. de singularibus feudorum

„vel quae cum principiis iuris communis congrua reperitur; tum  
 „quia in §. 31. Reuerfalium de anno 1621. in quo Serenissimi Prin-  
 „cipes mentem suam declararunt, quatenus praesuppositis certis  
 „requisitis in casu aperturae ad soluendum ex feudis aes alienum  
 „se obligatos esse velint, de eo nihil dispositum reperitur, cum  
 „tamen in §. praeced. 27. Reuerfal. de alia quadam specie debito-  
 „rum feudaliū, nempe de dotatione virginum usufructuāriū  
 „Nobiliū ex feudo, expresse cantum, quod tum demum dos ex  
 „feudo praestanda sit, quando hereditas allodialis eam suppeditare  
 „non possit.“ Primo autem argumento, quod ex iure communi  
 depromptum est, ac petitionem principii inuoluit, eo facilius su-  
 perfedere queo, quum hoc iam ab EICHELIO <sup>20)</sup> GYNDLINGIO <sup>21)</sup>  
 WERNHERO <sup>22)</sup> HERTIO <sup>23)</sup> SAM. DE COCCII <sup>24)</sup> PVFENDORFIO  
<sup>25)</sup> WESTPHALIO <sup>26)</sup> KOCHIO <sup>27)</sup> BOEHMERO <sup>28)</sup> PVETTMANNO  
<sup>29)</sup> aliisque quam plurimis <sup>30)</sup> sat sufficientibus refutatum est rati-  
 onem.

20) IO. EICHELIVS f. potius  
 Resp. GE. ENGELBRECHT in *diff.*  
*de debitis feudaliū.* Helmst. 1065. §. 41.

21) NICOL. HIERON. GYND-  
 LING in dissertatione, quae inscri-  
 pta est: *Singularia de beneficio excus-  
 sionis capita.* Hal. 1728. (in eiusd. *Exer-  
 cit. acad. T. I. exc. XVIII.)* cap. V.  
 §. 9.

22) IO. BALTH. WERNHER in  
*diff. de beneficio ordinis s. excus. pos-  
 sessori extraneo aduersus creditorem, si-  
 ue generali, siue ex speciali hypotheca  
 agat, contra spuriam Nou. CXII. c. 1.  
 interpretat. competente.* Vit. 1725.  
*IDEM in select. Obseruat. T. I. P. I.*  
*Obs. 130.*

23) IO. NICOL. HERTIVS in  
*diff. de differentiis pignoris generalis et  
 specialis cap. V. §. 8. (in eiusd. com-  
 ment. et opuscul. Vol. II. T. III. p. 126.)*

24) SAM. DE COCCII in iure  
 controu. Libr. XX. Tit. I. Qu. 14.

25) FRID. ES. PVFENDORF in  
*Obseruat. iuris uniuersi. Tom. III. Obs.*  
*67. et 142.*

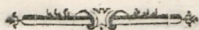
26) ERNST. CHRIST. WEST-  
 PHALS *Versuch einer Systemat. Er-  
 läuterung der sämtlichen Römischen  
 Gesetze vom Pfandrechte.* p. 399. seqq.

27) IO. CHRISTOPH. KOCH-  
 VVS de beneficio excussionis tertio hypo-  
 thecae specialis possessori competente,  
*Gießl. 1771.*

28) GE. LVD. BOEHMERVS in  
 principiis iuris feudalis §. 270. et 320.

29) I. L. E. PÜTTMANNVS in  
*clement. iur. feudalis §. 522.*

30) Inter quos, quum omnes hic  
 recensere valde superuacuum esset,  
 praecipue adhuc nominari merentur  
 LVDOLPH. SCHRADERVS in *tr.*  
*de feudis P. VII. cap. VII. n. 42.*  
 MATTH. BERLICHIVS in *conclus.*  
*practicabil. concl. 55. n. 46.* GE. AD.  
 STRVVIVS in *syntagm. iur. feud.*  
*cap. XIV. §. XXIV.* CASP. HINR.  
 HORN in *iurisprud. feudali cap. XXI.*  
 §. 2.



tionibus. Sed et *alterum* argumentum, quod TORNOVIUS EX REVERSALIBUS desumpsit, me quidem iudice, non probat, quod probare debet. Ex eo enim, quod in articulo XXXI. REVERSALIVM de anno CIODCCXXI. expressis verbis non repetatur, quod articulo XXVII. generaliter iam erat dispositum, scilicet vt Dominus *deficiente desum allodio* aes alienum sub memoratis ibi limitationibus contractum soluere velit, ex eo, inquam, certe non sequitur, *quemcunque* successorem feudalem in debitum quoddam *consentientem simpliciter semper et principaliter* ad eius solutionem esse obligatum, *licet amplissimum defuncti exisset allodium, ex quo expungi possit.* Potius nulla solida dari potest ratio, quare non idem hic obtinere debeat, quod paulo ante in articulo XXVII. Reuersalium clarissime est statutum, siquidem superfluum fuisse ea repetere, quae per se intelliguntur. (§. VII.) Quum enim omnes ICI tam patrii, quam extranei vno ore consiteantur, feuda nostra Megapolitana aeri quidem alieno esse obnoxia, sed non nisi *in subsidium* (§. V.) haec regula iuris feudalis patrii tamdiu semper firma manebit, donec exceptio ab hac regula doceatur. Tantum autem abest vt ex solo silentio legis eiusmodi exceptio colligatur, vt potius contrarium conicere liceat, quum constitutiones particulares a iure communi recedentes strictissimae sint interpretationis. Et si ponamus reuera in casu quodam singulari per modum exceptionis a regula aliquid fuisse statutum, exceptio tamen in casu non excepto firmaret regulam, nec de casu ad casum esset trahenda.

## §. X.

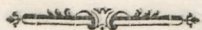
### REFELLVNTVR.

Quilibet igitur hanc legis fundamentalis sanctionem paullo penitius inspiciens facili negotio inueniet, eam potius sententiam meam firmare, quam vt pro tuenda contraria opinione allegari posset. Quod vt eo clarius intelligatur, breuibus ipsam REVERSALIVM dispositionem explicabimus. Ex quo statim apparebit, singulare ibi Nobilibus concedi priuilegium. Id quod verba: *Dem- nächst*

nächst haben Wir fürs ein und dreissigste Unserer getreuen Ritterschafft die besondere Gnade gethan — satis clare demonstrant. Nam Serenissimi Duces clementissime promiserunt, sub formalibus praescriptis quaedam se soluturos esse debita ultimi vasalli, in casum quo feudum ipsis aperiatur. Totus enim articuli contextus quam eidentissime docet, ibi de casu *instantis aperturae* sermonem esse. Quamvis enim apud nos ad validam hypothecae constitutionem domini directi et agnatorum consensus non sit ita necessarius, vt eo neglecto debita ex feudo non sint solvenda, tamen omnino res aliter se habet, quando feudum proxime ad aperturam inclinat. Ambigendum enim non est, eo in casu ultimum vasallum et in Megapoli nullam cum effectu constituere posse hypothecam *absque domini directi consensu* <sup>31)</sup>. Obligatio potius ad eum impetrandum clarissimis verbis vasallo imponitur, quando in citato articulo XXXI. REVERSALIVM sancitur: *solches Uns und Unsern Nachkommen, den Regierenden Landesfürsten, als den Lehen-Herrn supplicando zu erkennen zu geben, und um gnädigen Consens und Bewilligung unterthänig anzuhalten schuldig und verpflichtet, Wir aber und Unsere Nachkommen zu Abtragung anderer und mehrer Schulden, dann obberührt, nach Eröffnung der Lehen keinesweges obligiret und gehalten seyn sollen und wollen.* Quod si autem dominus directus consensum suum in debitum quoddam impertitus est, ac aes alienum consensuatum ex feudo aperto se exsolviturum esse promittit, minime tamen exinde, vti (§. praeced.) iam monuimus, valet consequentia, se, et multo minus *quemlibet successorem feudalem* eo ipso, quod in debitum quoddam consensit, *semper principaliter* obstrictum esse. Nam si ita argumentari nobis liceret, plus omnino esset in conclusione, quam est in praemissis, quod tamen regulis logicis aduersaretur. Salua igitur res est, successorum feudaliu consentientium obligationem duntaxat esse *eventualem et subsidiariam*. Nulla quoque ratio suadet, quare hic exceptionem statueremus a regula, quae iubet, *feuda nostra tantum* IN SVB-

DIVM

31) MOELLER l. c. cap. XIX. dist. 6. p. 475. (edit. nouiss.)



*diu acri alieno esse obnoxia*, et quae in articulo XXVII. Reuerfalium fundamenti loco ponitur, vti pluribus (§. VII.) euictum dedimus. Nec obstant verba Articuli XXXI. sequentia: *dass die einem Lehn-Mann anererbte Schulden, und darinn er sonst wegen gebührlicher Aussteuer und Abfindung seiner respectiue Töchter, Schwester und Brüder, doch dass solches nicht übermässig geschicht, durch Feuers-Brunst, Ungewitter und andere casus fortuito, ohne seine Hin- und Fahrlässigkeit aus Göttlicher unwandelbaren Verhängniß gerathen mögte, aus den uns eröffneten Lehen bezahlet und abgerichtet werden sollen.* Nam si a debitis ab ultimo vasallo non sed ab antecessore suo contractis et vna cum feudo ad eum translatis — *angeerbten Schulden* — discesseris, quippe quae huc non pertinent, et de quibus infra nobis erit dicendi locus, hic, vti ipse TORNOVIUS agnoscit, solum sermo est de vasallo, qui multis calamitatibus et casibus aduersis plane sine sua culpa ac inuitabili necessitate in tantum incidit aes alienum, vt ipse non habeat, vnde filias aut sorores dotet, fratres dimittat ac aedificia flamma deflagrata reficiat, sed eum in finem nouum contrahere debeat aes alienum. Manifesto igitur supponitur vasallus *proprium non habens allodium*, ex quo ad eiusmodi erogationes pecuniae necessariae sumi possunt, quod et verba mox subsequentia: *Und wann er dann zur Aussteuer seiner Töchter und Schwester, oder auch in andern Fällen so jetzt vermeldet, einer Anleihung einer gewissen Summen Geldes benöthiget*, indubitate ostendunt. De eo enim, qui abundantem ingentemque habet pecuniam, certe dici nequit, eum aere alieno premi, ac pecuniarum indigere. Quum igitur absque omni dubio in saepe laudata lege agatur de vasallo ad incitas fere redacto, per se patet, dominum, licet consenserit, non aliter voluisse esse obligatum, quam in casu lege determinato, ac diserte expresso. Quare et ego quaestionem: *An dominus directus in casu oppignorationis legitime cum consensu factae, contra heredes allodiales vasalli agere queat, vt debitum, pro quo oppignoratio facta est, ex allodio soluant, sicque feudum ab aere alieno liberent?* quam IACOBVS HENRICVS BALEKE <sup>32)</sup> decidere non ausus est, affirmare nullus dubito.

§. XI.

32) in notis ad MOELLER. l. c. cap. XXI. dist. 1. n. 7. pag. 518.



## §. XI.

## VLTERIVS.

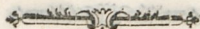
Ipse quoque MEIVS <sup>33)</sup> qui alias inter dissentientes est, et successori feudali contra creditorem aduersus se agentem beneficium ordinis seu excussionis denegat, ingenue tamen confitetur, heredem a successore feudali conueniri posse, vt feudum ab isto onere liberet. „*Qua debitorem vero, inquit, eiusque heredes manet nexus ille subsidiarius, nec eo magis, quod principis, ut domini feudi consensus accessit, feudum oneratur, sed est isti ius ab herede exigendi, quod creditori soluendum.*“

At cum MEIVS hoc casu subsidiariam successoris feudalis ex consensu agnoscat obligationem, ego saltim non video, quomodo nexus ille subsidiarius eo ipso, quod creditor contra eum actionem moueat, ita definire queat, vt ille, qui ex natura negotii et obligationis accessoriae non nisi in subsidium tenetur, iam principaliter ac simpliciter debere incipiat. Nulla vera hic perspicitur diuersitatis ratio, nec creditoris interest, vtrum a debitore principali, an a successore feudali fiat solutio, dummodo id accipiat, quod illi debetur. Iam autem in casu, de quo loquimur, si nempe allodium defuncti ad soluendum aes alienum sufficit, ab heredibus allodialibus suum obtinere potest. Quare nihil naturae magis conuenit, nihilque aequius est, quam vt is conueniatur prius, qui ipse debitum contraxit, aut qui suam repraesentat personam, puta heres eius, quam ille, qui secundum ipsam paciscentium intentionem in eum demum euentum obligatus esse debuit ac voluit, si debitor principalis soluere non posset. Quodsi enim ipsum negotium inter creditorem, debitorem et successorem feudalem paullo curatius intueamur, statim adparebit, creditorem metuisse, vt contractum aes alienum ex debitoris bonis propriis solui potuerit. Dum ergo consensum domini et agnatorum in hoc debitum sibi dari curat, id solum agit, vt dominus et agnati promittant, se eventualiter ex feudo soluturos esse debitum, si fortasse debitoris

C 2

bona

33) DAV. MEIVS in *decisionibus* P. IV. Dec. 192. et P. V. Dec. 364. cf. MANTZEL l. c. P. IV. Iud. XXX.



bona non sufficerent ad illud ex iis expungendum. Quae cum ita sint, facile est intellectu, non prius contra successorem feudalem dari actionem, quam existente casu, in quem se obligauit, id est, si debitor non tanta reliquerit bona, ut inde solutio fieri posset. Quibus sufficientibus nulla plane eorum intuitu nata est obligatio. Cessante enim causa, ut cesset effectus, necesse est.

## §. XII.

### ADVERSUS ENGELBRECHTIUM ET MOELLER- RVM VLTERIVS DISPVTATVR.

Inter dissentientes ENGELBRECHTIUM nominasse sufficere. Quum enim nullas pro tuenda sua opinione protulerit rationes peculiare, superfluum foret, longius aduersus eum disputare. MOELLERVS <sup>34)</sup> e contrario, cum quo iam nobis res erit, omnem usum distinctionis debitorum feudalium *natura talium* et *consensuatorum* in Megapoli negans, hocce potissimum vitur argumento, quod, quum debita hereditaria et hypothecae etiam non consensuatae fenda nostra Megapolitana iam in subsidium afficiant, certe hypothecis consensuatis maior ille ac plenissimus tribuendus sit effectus, ut debita, pro quibus constitutae, principaliter ex feudo, nulla admissa exceptione excussionis, a quocunque feudi possessore sint exsoluenda. Ast MOELLERI argumentum non maximi momenti et ponderis esse videtur. Nam si usum distinctionis in debita feudalium *natura talia* et *consensuata* in eo ponimus, quod illa simpliciter ac primario ex feudo sint soluenda, non habito respectu, quis sit feudi possessor, an debitor ipse an vero agnatus vel dominus, haec autem in subsidium tantum, excusso semper antea debitoris allodio; certe et in Megapoli huius distinctionis usus negari nequit, quum ex iis, quae hucusque aduersus TORNOVIUM a nobis disputata sunt, prono alueo fluat, debita *vi pacti* feudo tantum inhaerentia etiam apud nos non aliter ex feudo esse praestanda, quam si propria debitoris bona haud sufficiant. Quod autem argumentum ipsum attinet, ingenue fateor, me non intelligere,

34) l. c. cap. XXI. dist. 2. p. 521.

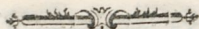
gere, quomodo recta via sequatur, vt ideo in debitis consensuatis cessare debeat exceptio excussionis, eaque necessario ac principaliter a quocunque feudi possessore sint soluenda, quia iam debita hereditaria non consensuata in subsidium ex feudo sunt praestanda. Omnia, quae ad summum ex eo colligi possunt, in eo consistunt, vt nil aequius sit, quam vt debita, in quae dominus consensit, in Megapoli praerogatiua quadam gaudeant prae iis, quae consensu non sunt munita. Et hoc, si recte video, est vnicum priuilegium, quod eiusmodi debitis iure nostro tribuendum est, et quod specialis Constitutione 35) D. Ducis ADOLPHI FRIDERICI d. VI. Febr. CIOIOCLXIV. publicata conceditur, vi cuius hypothecae consensu domini directi munitae omnibus non consensuatis, etiam anterioribus siue publicis siue priuatis praeferrere debent. Nullo autem verbo ibi cauetur, dominum ex suo consensu simpliciter velle esse obstrictum, quod tamen necessarium fuisset, si contra dispositionem iuris communis tale quid obtinere debuisset. Aliud enim omnino est, hypothecae consensuatae praerferentiam prae non consensuata tribuere, et plane aliud, dominum ex consensu suo simpliciter teneri. Quibus expositis nemo non intelligit, solum consensum in se non producere obligationem aliam, quam *subsidiariam*, quam-obrem ergo domino vtiq; competit exceptio excussionis, si debitor principalis tanta reliquit bona propria, ex quibus solutio fieri potest. Nec obstat MEVIANVM 36) illud periculum iuris feudalis,

C 3

quo

35) Quam exhibet TORNOVIVS L. c. p. 449. et cuius verba huc spectantia sunt sequentia: daß, da einige Creditores, so Fürstl. Consens über ihre vel ex conventione, vel ex iudiciali immessione acquisitas hypothecas haben, unter sich zwar ex prioritate acquisiti consensus aestimiret, sonst aber allen andern hypothecariis, etiam anteriores hypothecas, siue tacitas, siue expressas, siue generales, siue speciales, siue ex conventione, siue ex iudiciali immessione acquisitas habentibus praeferrere und vorgezogen werden.

36) DAVID MEVII *entworfen*es Mecklenburgisches Land-Recht P. III. Tit. XIX. §. 6. verbis: Bekommen sie (die Vetter) aber allein das Lehn, und andere die Erb-Güter, mögen sie sich wider andere Schulde, als die onera feudi seyn, und wofür das Lehn mit des Lehn-Herrn und Agnaten Consens verpfändet, mit der Exceptione Excussionis schützen, bis die Erb-Güter discontiret, und befunden, daß die Erbschafft nicht weiter soluendo ist, hernach aber seyn sie bis auf dem Werth der Lehne aus denenselben zur Zahlung gehalten.



quo exceptio excussionis denegatur successoribus feudalis, si in debitum quoddam conferunt. Nam quum haec delineatio iuris feudalis nullam habeat legis vigorem, ius quoque facere nequit, sed potius tanquam priuata MEVII opinio considerari debet, ad quam supra (§. X.) iam respondimus <sup>37</sup>).

### §. XIII.

QVID IVRIS SIT INTVITV DEBITORVM ANTE-  
CESSORIS AB VLTIMO DEFVNCTO NON CONTRA-  
CTORVM, SED VNA CVM FEVDO AD EVM  
TRANSLATORVM — ANGEERBTE  
SCHVLDEN — ?

Ad alteram iam peruenimus obseruationem non minus controuersam. Queritur nempe: *anne debita antecessoris ab ultimo vasallo non contracta, sed vna cum feudo ad eum translata — angeerbte Schulden — simpliciter ex feudo sint soluenda, licet allodium existat, ex quo expungi possunt?* Primo intuitu haec quaestio neganda videtur, saltem secundum ea, quae supra de subsidiaria successorum feudali obligatione asseruimus principia. Nam extra omnem dubitationis aleam positum est, heredes allodiales ab initio fuisse obstrictos ad solutionem debiti vasalli proprii, si allodium ad illud expungendum suffecisset. Ex sola ergo insufficiencia bonorum priorum defuncti, vasallus ad quem feudum per-

37) Idem quoque, quod dominus ex consensu tantum in subsidium teneri velit, in Pomerania statutum inuenimus. A Ducibus enim BARNIMO IX. et PHILIPPO I. in priuilegio de 1560. haec de re ita disponitur: „Und da jemand ohne Leibes-  
Lehn-Erben verstürbe, die Güter auf seine Brüder, Vettern, Mittelebute oder Uns, unsere Erben und Nachkommen verstantmett und erlediget, und seines verlassenen Erbes, Baarschaft und habender Haabe so viel

„nicht wäre, daß man die Schuld davon bezahlen und entrichten kömte; so soll das Lehn die Schulde, die doch unserer Höchstel. Vor-Eltern, unserer und unserer Erben Bewilligung notwendig erachtet sind, tragen, soweit und ferne sich das erbsüete Lehn erstrecket.“ Cf. ALBERT GE. SCHWARTZ Versuch einer Pommerisch- und Rügianischen Lehn-Historie P. III. p. 112. MEVII VS Consil. 44. n. 78. seq.

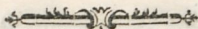
peruenit, apud nos ad soluendum illius aes alienum obligatur. Quare et successor eius itidem tantum in subsidium teneri videtur. Quamuis enim hic, antecessore suo, absque relicto allodio, ex hac vita migrato, solutionem debitorum defugere non potuisset, tamen rem aliter se habere arbitrantur, si antecessor sufficientia reliquerit bona propria ex quibus solutio fieri possit. Sicuti enim, inquiunt, omnia quae ante transmissionem feudi ad vasallum fuerunt debita feudalia *necessaria*, et *absoluta* etiam post obitum vasalli suam retinent qualitatem feudalem, quae efficit, ut nullo habito ad allodium respectu, *semper* ex feudo sint exsoluenda, ita quoque debita antea *subsidiaria* vasallo mortuo pristinam suam derelinquere nequeunt naturam ac indolem, nec mutari in debita absoluta et necessaria, sed potius manent, quae antea fuerunt, debita feudalia subsidiaria. Quae igitur feudum rursus non afficiunt, nisi iterum ultimi vasalli allodium ad eorum exsolutionem insufficiens fuerit. Quodsi enim viuis ex suis bonis soluisset debitum antecessoris sui — *die angeerbte Schuld* — certe a successore in feudo repetere non poterit heres allodii, quod semel solutum est <sup>38)</sup> nisi solutione versio facta sit *in feudum vel in utilitatem successoris feudalis*.

#### §. XIV.

##### AFFIRMATIVUM SENTENTIA VERIOR EST.

Verum enim vero licet nullo modo infortias eamus, sed potius quam fortissime defendamus thesin supra (§. V.) stabilitam, feuda scilicet nostra in subsidium tantum aeri alieno esse obnoxia, tamen hoc duntaxat de debitis allodialibus est intelligendum, quae iure communi, feuda plane non afficiunt. Debita enim feudalia siue sint necessaria siue subsidiaria secundum eadem principia, quae iure communi obtinent, vel *simpliciter ac primario vel in subsidium* deficiente demum allodio ex feudo praesantur. Ad quaestionem nostram

38) BENEDICT. BREMERVS MER l. c. §. 321. DAV. IONATH. 4. c. §. 25. *segg.* DAV. GE. STRV. SCHARFF *in consultat. iur. Consult.* BEN *rechtliche Bedenken* Tom. II. LIV. n. 17. *Resp.* 1. §. ult. GE. LVD. BOEH.



nostram igitur si curatius respondere volumus, ante omnia videntum est, ad quamnam debitorum classem pertineant debita vasalli antecessoris cum feudo per successionem ad vltimum vasallum translata — *angeerbte Schulden* — Nam si debitum ab initio fuerit feudale *necessarium*, quod *in utilitatem feudi* reapse verum est, certe non ambigendum, omnes omnino successores feudales ad soluendum illud ex feudo *simpliciter* esse obligatos, vti e contrario in subsidium tantum teneri, si debitum fuerit feudale *subsidiarium*. Quodsi autem debita hereditaria — *angeerbte Schulden* — fuerint debita vasalli antecessoris *propria*, quae ob singularem feudorum Megapolitanorum indolem et ob deficiens antecessoris allodium tanquam debita *feudo inhaerentia* iam a successore feudali ex feudo soluenda sunt, me quidem iudice nihil amplius interest, quod antea fuerint debita allodialia. Sufficit, *iam esse verum onus feudi factum*, quod iure nostro tanquam debitum feudale *necessarium et absolutum* a quocunque successore feudali est praestandum, cuius obligatio autem non prius nascitur, quam *successione in feudum eiusue possessione actu delata*. Ante successionem in feudum nullo plane modo obligatus erat successor feudalis, neque creditori in eum ius in rem, neque in personam competeat. Nam in casu, quem ponimus, successor neque in debitum consensit, neque hypothecam pro eo in bonis suis constituit, neque fideiubendo intercessit, quare post mortem demum vasalli antecessoris, et quia ex allodio eius expungi non potuit debitum incipit existere debitum *feudale*. Iam quaero, an id, quod reuera debitum *feudale* factum est, adhuc amplius pristinam retinere poterit qualitatem? et an villo iuris colore successoris feudalis heredes allodiales cogi queant, vt ex allodio soluant debitum *feudale*? Prius contradictionem inuolueret, quum debitum, quod semel feudale factum, simul esse nequeat debitum allodiale, et quod ad posterius, nihil sane iniustus foret, quam ab heredibus illud exigere, licet forsitan debiti feudalis expungendi causa a successore feudali aliud aes alienum fuisset contractum, quum et hoc eo ipso factum sit debitum feudale. Intuitu domini directi res decisa est in REVERSALIBVS de anno MDCXXI. art. XXXI. quo cauetur: *daß die eimen Lehn-*

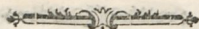
*Lehn-Mann anererbte Schulden — aus den Uns eröffneten Lehen bezahlet und abgerichtet werden sollen* <sup>39)</sup>. Nullum quoque superest dubium, idem intuitu ceterorum successorum feudaliū obtinere. Vassallus enim defunctus, de cuius heredum allodialium obligatione iam quaeritur, non *ex sua persona* ad solutionem aeris alieni vassalli antecessoris fuit obstrictus, sed duntaxat *intuitu feudi*, in quo successit. Nisi ergo simul heres in allodio factus est, nihil amplius desiderari potest, quam vt *ex feudo* soluat. Quapropter heredes eius allodiales ex allodio solvere illud non debent. Id, quod aequum etiam iudicarunt *ICTI PATRII* <sup>40)</sup> quum anno MDCIX. cuidam nobili de Jurges responderint sequentem in modum: „*Es ist freylich sonst ausgemacht, daß überall kein lucrum hereditarium zu concipiren, bevor die Schulden bezahlet worden. Sonderlich ist in Meclenb. Landen wohl in acht zu nehmen, weil unsere feuda zwar aeri alieno obnoxia, aber nur in subsidium deficiente nempe allodio. Nun aber sind — Rthlr. qu. welche der verstorbene H. v. K. nachgelassen, unstreitig allodial. Aber wir halten dennoch dafür, daß die noch lebende Mutter und die vollbürtigen Schwestern solche — Rthlr. erben müssen. Denn so sind bey dem Lehn genugsame Güther vorhanden, daß daraus die Schulden können bezahlet werden; Und es muß ein grosser Unterscheid gemacht werden, ob der defunctus die Schulden selbst gemacht, und das Lehn damit beschweret habe, weil auf solchen Fall das allodium muß erst excutiret werden* *MEV. Consil. 96. n. 37. COTHM. Vol. V. resp. 44. n. 14. Wann aber solche Schulden schon auf dem Lehn gewesen, wie der defunctus dasselbe bekommen, so sind es respectu seiner nothwendige Schulden, welche*

39) Dominus autem, casu aperture existente, vigore huius articuli Reuerentialium nullum aliud debitum ex feudo aperto solvere tenetur, etiamsi sit ad vltimum defunctum cum feudo translatum, nisi ea observata sint, quae articulus XXXI. Reuerentialium requirit, nempe vt intra IV. septima-

nas ab eo tempore, quo vltimus vassallus ad successionem feudi peruenit, inmentarium vel exactam designationem aeris alieni feudo inhaerentis iururando firmatam edat, cf. *TORN. NOV. l. c. p. 413. seq.*

40) MANTZEL in iure Mecl. et Lub. *Illust. l. c. Iudic. LXXI.*

D



„welche ipsi feudo inhaeriren, und als ein onus feudi confide-  
 „rirt werden. vid. der Affec. Revers de 1621. §. 31. ibi: anererbt  
 „Schulden. Also das wenn auch anderwärts Geld aufgenommen,  
 „dergleichen Schulden zu bezahlen, dennoch die successores feu-  
 „dales solches Geld bezahlen müßten; Das also in Mecklenburg  
 „die Allodial-Erben nicht können angehalten werden, die Lehne  
 „von denen angeerbten Schulden zu befreyen.“

## §. XV.

### RESIDVVM FEVDI PRETIVM EST DEBITVM FEVDALE.

Tertia denique, quae superest, obseruatio concernit quaestio-  
 nem: an residuum pretii, quo feudum comparatum est, a do-  
 mino directo in casum aperturae feudi sit praestandum? Licet enim  
 residuum pretium, siue ipsi venditori adhuc debeatur, siue ad  
 emendum feudum a tertio pecunia mutua sit accepta, si originem  
 illius respicis, sit debitum vassalli, merito tamen inter debita feu-  
 dalia refertur, quum hocce debitum simul vergat in vtilitatem suc-  
 cessoris feudalis. Quotquot etiam euoluas iuris feudalis compen-  
 dia aut systemata, semper illud inter debita feudalia et quidem  
 pura seu necessaria relatum inuenies <sup>41)</sup>. Nihilominus tamen minus  
 non indistincte asseri potest, semper illud ex feudo esse soluendum.  
 Omnes quidem successores feudales ab emtore tanquam primo ad-  
 quirente qui sanguinem ducunt, aut inuestitura sunt comprehensi,  
 absque

41) Cf. GE. AD. STRVVI synt.  
 iur. feud. Cap. XIV. §. 8. HORN  
 l. c. cap. XXI. §. 6. CARPZ. Lib. IV.  
 Resp. 66. BRVNNEMANN Cons. 14.  
 n. 15. BERLICH l. c. n. 59. STRYCK  
 in diss. de obligat. feudi consensu mu-  
 nita. Fref. 1678. (in eius Diss. III. n.  
 20.) cap. 1. §. 19. IO. IAC. MAS-  
 COV. in iure feud. cap. XIII. §. 3.  
 TORNOV. l. c. p. 431. MOELLER  
 l. c. cap. XXI. dist. 3. MANTZEL  
 in diss. num et quoad vassallus acre ali-  
 eno antecess. teneatur §. 18. BOEH-

MER l. c. §. 318. PVETTMANN  
 l. c. §. 520. CAR. AVG. SALZ-  
 MANN in diss. Residuum feudi pretii  
 debitum feudale. Lips. 1765. Quan-  
 quam enim quidem veteres Icti hoc  
 in dubium vocarunt, quia tam de iure  
 Longobardico, quam Germanico  
 feudali nihil de hac re disponitur,  
 vti THOMING. Dec. 27. n. 36. KOE-  
 PEN Dec. 30. n. 43. tamen eorum opi-  
 nionem solidis destitutum esse ratio-  
 nibus, iam dudum alii docuerunt.



absque vlla contradictione ad residuum feudi pretium soluendum sunt obstricti, quum certe nullum ipsis fuisset ius succedendi in feudum, nisi antecessor eorum illud emisset. Quibus tamen non obstantibus verum manet, quod supra diximus, *non semper residuum feudi pretium ex feudo esse soluendum*. Quis enim, quaeso, successorem obligatum habebit, sine cuius consensu olim, *consentiente licet domino directo*, feudum fuit alienatum a vasallo tunc temporis illud possidente. Nisi enim ius protimiseos aut retractus exercere velit, alienatio tamdiu valida manebit, quamdiu vasallus venditor eiusque descendentes adhuc vita fruuntur, quippe qui facta patris praestare, eaque rata habere tenentur. Quibus omnibus autem deficientibus, feudoque ad agnatos non consentientes deuoluto, his, quorum in praediuicium feudum alienari non potuit, datur ius reuocandi etiam nullo reddito pretio. Hocce ergo casu residuum pretii ex feudo non erit soluendum, nec pro debito feudali habendum. Quamuis autem ius reuocandi feudum iure feudali communi intra triginta annos a tempore *deuolutae successionis* computandos exerceri queat, iure tamen Meclenburgico hoc tricennale tempus a die *factae acquisitionis* currere incipit. Olim quidem hac de re diu multumque fuit disputatum, sed hodie res clara est ac decisa, postquam Serenissimus Dux FRIDERICVS pie defunctus cum consensu statuum prouincialium articulum XXIX. Reuersalium de anno 1710 cxxi. authentice interpretatus est <sup>42)</sup>.

## §. XVI.

### NECESSARIVM ET RESPECTIvvm.

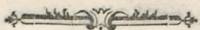
Non desunt quidem Doctores, qui residuum feudi pretii ad debita feudalia necessaria et absoluta referunt <sup>43)</sup> et nulla habita allodii ratione simpliciter et ab omni feudi possessore, siue agnato, siue domino illud ex feudo soluendum esse opinantur. Quodsi au-

D 2

<sup>42)</sup> Haecce constitutio de 2. Dec. MDCCCLXVIII. existat apud MOELLE-  
RVM l. c. in append. Nr. VI.

<sup>43)</sup> BENEDICT. CARPZOVIUS  
de *oneribus feudi* Dec. II. pos. V. NIC.

HIER. GVNDLING in *der ausführl.  
Erläuterung über Schilt. inst. iur. feud.*  
p. 237. DE BEEHR *rer. Meclenb.  
Libr. VIII. cap. XIX. in f. MOEL-  
LER l. c. SALZMANN l. c. §. 16.*



tem perpendamus, residuum pretii, quo feudum comparatum est, vel pecuniam ad emendum illud mutuo acceptam, ea tantum ex ratione esse debitum feudale, quod vergat *in utilitatem successoris feudalis*, ad quem feudum pervenire non potuisset, nisi primus acquirens illud emisset; facile est intellectu, respectu *domini directi* non eandem adesse rationem, hinc ex obligatione successoris feudalis non valere consequentiam ad obligationem domini. Legibus enim hac de re nihil disponentibus ex sola aequitate obligatus est successor feudalis, quippe qui ex facto antecessoris sui primi scilicet acquirentis emtione lucrum quaerit. Naturalis ergo ratio ac aequitas suadet, ut successor feudalis residuum solvat pretii, quo feudum comparatum est, quum secundum regulam iuris notissimam is incommodum ferre tenetur, qui commodum habere vult. Quis autem, quaeso, idem intuitu domini obtinere contendat? Nonne *proprio iure* casu aperturae contingente ad eum redit feudum, a quo primitus fuit concessum? Nonne idem accidisset, etiamsi ultimi vasalli antecessor feudum non emisset? Mihi saltem non liquet, quid commodi ex emtione domino concilietur. Quamvis enim nonnulli sat speciosis argumentis defendere studeant, dominum ex eadem aequitate ad residuum feudi pretium soluendum esse obligatum, quum feudo non vendito, non tam cito casus aperturae exstitisset; mihi tamen persuadeo, hanc aequitatem intuitu domini non esse, nisi cerebrinam et a Doctoribus excogitatum. Nam valde adhuc dubium est, vixque in antecessum ne aliqui quidem probabilitate determinari potest, vtrum hoc, an illo casu feudum prius fuerit apertum. Et si forte per accidens feudum eo ipso, quod venditum olim fuerit, domino prius apeririatur, certe natura debiti inde non commutabitur. Casus est, ex quo dominus quidem lucrum adipiscitur, sed nonne aequae facilliter contrarium euenire potuisset? Quid? si emtor numerosam ac fere infinitam habeat prolem masculinam eo tempore, quo vasalli venditoris descendentes masculini sexus iam diu fuerint extincti. Sic, uti hoc casu dominus directus de nullius conqueri potest iniuria, sed ipse damnum, si quod est, sentire debet; ita bono ipsi esse debet, si emtoris progenies prius, quam venditoris deficiat. Quae cum

cum ita sint nemo non videt, dominum *ordinario* ad residuum feudi emti pretium soluendum non esse obstrictum. Sed alia hic suboritur quaestio: *an idem obtineat, si dominus directus ipse feudum vendidit?* Quo casu distinguendum esse mihi cum KRESSIO <sup>44)</sup> videtur: *vtum dominus per pactum contractui feudali adiectum in se receperit obligationem heredibus allodialibus emtoris restituendi pretium in casum si feudum ipsi aperiretur, an non?* Priori casu dominum ex pacto suo obligari nemo sane dubitabit, licet adhuc disputetur, an successor domini directi, cui denique feudum denuo apertum fuit, ex tali pacto teneatur? Posteriori vero casu nullo modo obligatur dominus directus ad restitutionem pretii soluti. Quinimo heredes allodiales domino residuum soluere debent, etiam si feudum prius aperiatur, quam pretium quod emtor domino directo vendenti debet, fuerit solutum.

## §. XVII.

### QVID IURE PATRIO OBTINEAT?

Iure Megapolitano de obligatione domini ad soluendum residuum pretii, quo feudum comparatum est, speciatim nihil sancitum legitur, quapropter, vti ex relatione Dni Consilarii Consistorii FREHN mihi constat, Illustris ICTorum Ordo in Academia Buetzouien-ensi ad hanc quaestionem ab Anonymo ipsi oblatam sub d. 29 Oct. 1768. respondit: *dass, betreffend insbesondere die Schulden eines Vasallen, welche das Kauf-Pretium selbst, wofür das Lehn adquirirt worden, oder die zu dessen Bezahlung aufgeliehene Gelder sind, in Mecklenburg nichts besonders von den gemeinen Rechten abweichendes obwaltet.* Quum ergo iure communi Dominus existente casu aperturae eiusmodi debitum soluere non teneatur, sequeretur, eum et iure nostro ad illius solutionem non esse obligatum. Nihilominus tamen minus apud nos res non adeo clara mihi videtur, sed potius valde dubia ac perplexa. Quoad *agnatum*, ad quem feudum deuoluitur *iure successionis* totus consentio. Ex iisdem rationibus enim etiam in Megapoli residuum feudi pretium

D 3

fol

44) Cf. 10. PAUL KRESS. in *diff. de debitis ex feudis praecipue Pomeraniae soluendis*. Helmst. 1732. §. 7.

solvere debet, ex quibus iure communi obligatur. Quoad *dominum directum* autem multa varia et ambigua intercedunt. Et nisi metuerem, ne promptae videretur audaciae, me a tot illustribus viris dissentire, potius statuerem, dominum directum in Megapoli solutionem residui pretii, quo feudum emptum est, non simpliciter fugere posse. Quamvis enim negandum non sit, leges nostras de hac quaestione *diserte* nihil disponere, tamen ex analogia debitorum hereditariorum — *angeerbter Schulden* — quorum solutionem certis sub limitationibus clementissime in se recepit (§. XIII) conicere licet, dominum in casum aperturæ feudi quoque ad huius debiti præstationem teneri, præsertim, si, quod supponimus, illud iam per successione[m] ad vasallum fuerit translatum. Tunc enim absque omni dubio sub generali nomine *der angeerbten Schulden* comprehenditur. Qua de re eo minus ambigendum est, si nullum adesset allodium, ex quo expungi possit. Quamvis vim legis non habeant, quod saepe iam monuimus, pericula iuris feudalis Meenburgici, nec nos vlllo modo auctoritatem legalem illis tribuimus, quin sane nihil ineptius esse posset, tamen illustrationis causa non possumus non adimaduertere, in formula HYSANI <sup>45</sup>) et MEVII <sup>46</sup>) hocce residuum inter ea referri debita, quae et a domino ex feudo sunt præstanda.

45) apud GERDES I. c. verbis: Wird ein Lehn-Guth dem Lehn-Herrn eröffnet und es seyn darauf Schulden — — — oder das Lehn-Guth darmit erkaufte ist worden, in solchen und gleichmässigen Fällen werden die Schulden aus dem Lehn abgetragen.

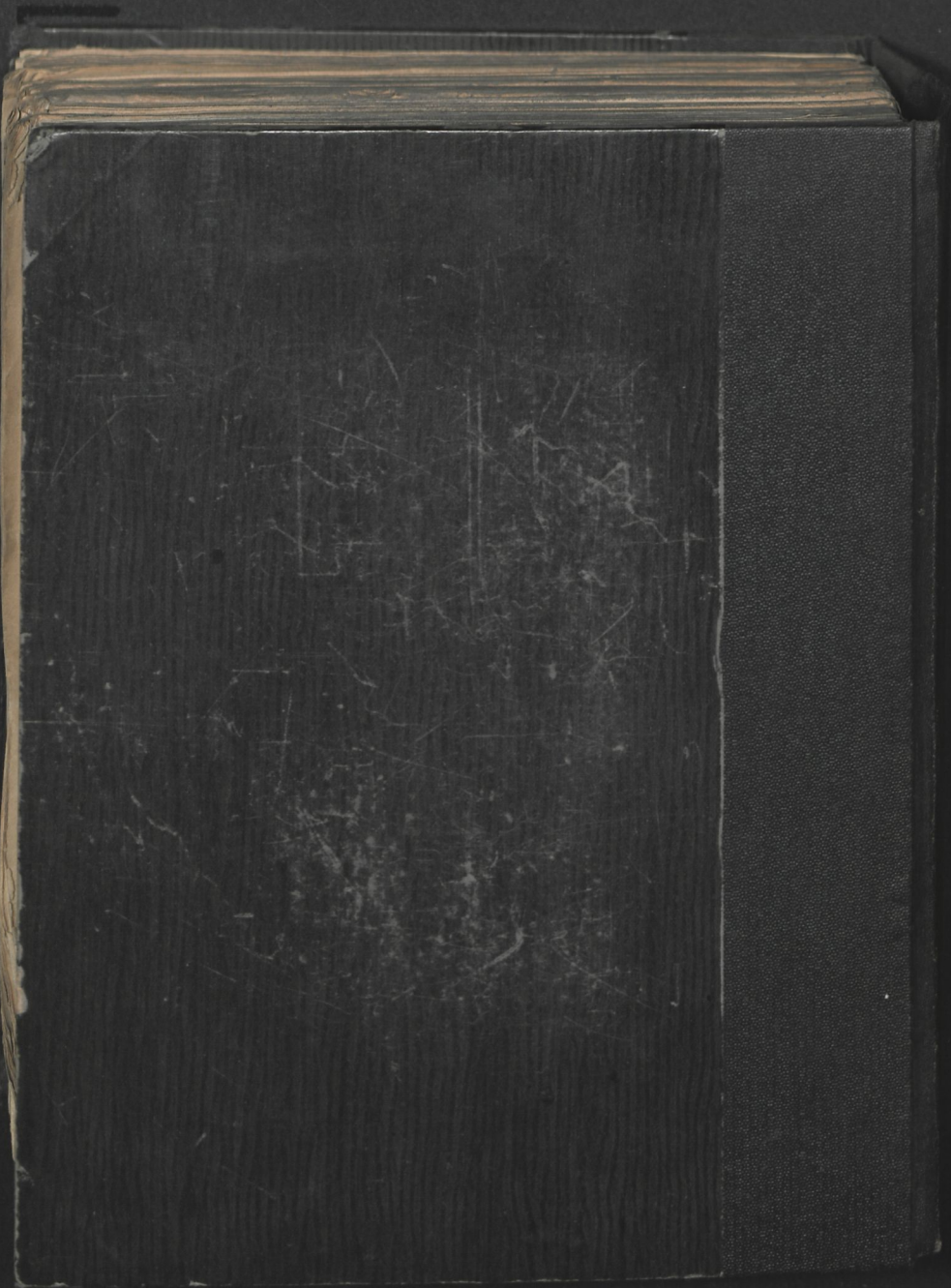
46) apud DE WESTPHALEN I. c. p. 810. §. 2. Vor Lehn-Bürden, welche aus den Lehn abzutragen, seyn zu achten — — — was zu Erkaufung und Befreyung der Lehne und dessen Pertinentien, wie auch zu Bezahlung der Schulden, so darauf haften, wie der Lehn-Mann solche bekommen, angesehen und verwandt. MANTZELIVS im Entwurf des Meck-

lenb. Lehn-Rechts p. 90. hanc quaestione[m] indecisam reliquit, quam ob rem B. DE PRESSENTIN in *monitis über den Entwurf* ad hanc §. verb. Kaufschilling bene scribit: Dieser §. bleibt sehr zweifelhaftig, und da er allerdings der Billigkeit gemäß, daß der restituende Kaufschilling, als ein wahres onus feudi angesehen werde, mit ihm von den Agnaten und auch dem Lehn herrn, wenn das Lehn respectus ihnen anfällt und eröffnet wird, principaliter muß bezahlt werden, inden sie, wenn der Kauf nicht geschehen, auch das Guth nicht bekommen hätten; so wäre wohl nöthig, diesen §. nach obigen Principiis zu erbellen.

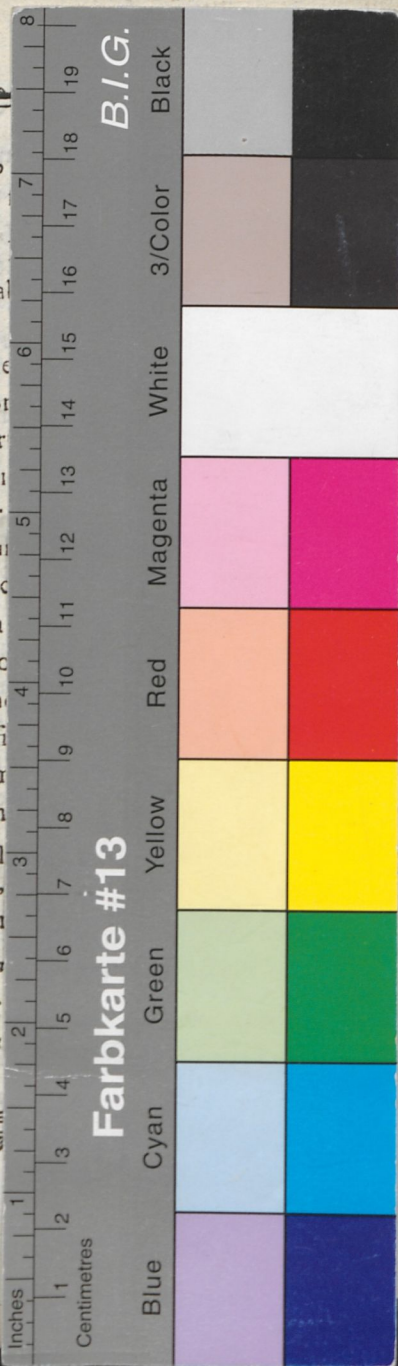




(X225 7028)







23

26

1787, 2

DE

OBLIGATIONE DOMINI  
ET AGNATI  
AD SOLVENDA EX FEVDO VASALLI  
DEFVNCTI DEBITA,

11399

OBSERVATIO  
IVRIS FEVDALIS INPRIMIS MECLENBURGICI,

ILLVSTRI IVRECONSVLTORVM ORDINI

IN  
*ACADEMIA FRIDERICIANA BVETZOVIENSI*

PRO OBTINENDIS  
SVMMIS IN IVRE HONORIBVS  
DECENTER OBLATA

A  
CHRISTOPHORO AVGVSTO HENRICO WOLFF  
ORDINVM DVCATVS MEGAPOLITANI PROVINCIALIVM  
AB EPISTOLIS.

*BVETZOVII*  
MDCCLXXXVII.

